

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Reglamento (ES) 2023/955 įgyvendinimo“ projektą (toliau – Projektas).

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Projektu siekiama užtikrinti 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/955, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060, (toliau – Reglamentas (ES) 2023/955) įgyvendinimą Lietuvoje paskiriant nacionalines atsakingas institucijas, kurios rengs socialinį klimato planą ir prisidės prie jo įgyvendinimo. Lietuva turi iki 2025 m. birželio 30 d. parengti ir patvirtinti socialinį klimato planą, kad galėtų gauti paramą iš Socialinio klimato fondo, skirtą pažeidžiamiems namų ūkiams, transporto vartotojams ir labai mažoms įmonėms, kurie patirs papildomų finansinių išlaidų dėl naujos Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos plėtos į pastatų, kelių transporto ir kitus sektorius pagal 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, reikalavimus.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Pirminio Projekto derinimo metu Finansų ministerija nesutiko priimti jokių funkcijų įgyvendinant Reglamentą (ES) 2023/955, todėl patikslintame Projekte siūloma pavesti Aplinkos ministerijai organizuoti ir koordinuoti socialinio klimato plano rengimo, tikslinimo, teikimo ir ataskaitų rengimo ir teikimo procesus, kitoms susijusioms ministerijoms – dalyvauti rengiant, tikslinant ir įgyvendinant socialinį klimato planą. Taip pat Aplinkos ministerijai (kitam padaliniui) siūloma pavesti atlikti funkcijas, susijusias su mokėjimo prašymų teikimu Europos Komisijai ir audito funkcijų atlikimu, Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai – administravimo institucijos funkcijas, į kurias įeitų ir funkcijos, susijusios su paramos viešinimu ir įgyvendinamų projektų duomenų rinkimu bei saugojimu. Taip pat siūloma aplinkos ministrą įgalinti pasirašyti Projekto 2 punkte nurodytus dokumentus – susitarimą ir valdymo deklaraciją. Finansų ministerijai lieka funkcijos, susijusios su nacionalinių lėšų skyrimu socialinio klimato plano įgyvendinimui užtikrinti. Pažymėtina, kad Lietuva turės skirti 25 proc. papildomų nuosavų lėšų šiam planui įgyvendinti ir įgyventi visas priemones valstybės biudžeto lėšomis, kurios bus kompensuojamos pasiekus socialiniame klimato plane nustatytus rodiklius.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Detalesnes Socialinio klimato fondo funkcijų ir atsakomybių jas vykdančioms institucijoms taisykles (procedūras) siūloma tvirtinti aplinkos ministro įsakymu. Siekiant gauti paramą iš Socialinio klimato fondo, skirtą socialiai pažeidžiamiems transporto ir energijos vartotojams bei mikroįmonėms, privaloma paskirti funkcijas ir atsakomybes institucijoms ir jas vykdyti, taip pat parengti socialinį klimato planą. Socialinio klimato fondo lėšomis galės būti finansuojamos

struktūrinės priemonės ir investicijos į energijos vartojimo efektyvumą, pastatų renovaciją, pastatų šildymo dekarbonizaciją ir atsinaujinančių išteklių energijos integravimą, taip pat į netaršaus ir mažataršio judumo sprendimus. Šiomis priemonėmis ir investicijomis bus siekiama reikšmingai sumažinti energijos ir transporto galimybių nepriteklių Lietuvoje, sumažinti iškastinio kuro ir degalų kainų didėjimo poveikį pažeidžiamiausiems gyventojams ir prisidėti prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo pastatų šildymo ir kelių transporto sektoriuose.

Socialinio klimato plano priemonės įgyvendinti Lietuvoje reikės sukurti naują valdymo ir kontrolės sistemą, kurioje vadovaujančios, mokėjimo prašymų rengimo ir audito institucijų funkcijas atliks Aplinkos ministerijos departamentai ar grupės. Administruojančios institucijos funkcijas atliks Aplinkos projektų valdymo agentūra. Kadangi sistema bus nauja ir nesertifikuota, Europos Komisija turės ją įvertinti, o tai gali užtrukti, todėl kyla rizika socialinį klimato planą Lietuvoje pradėti įgyvendinti vėliau negu 2026 m. pradžioje. Įvertinta, kad šiai sistemai įgyvendinti Lietuvoje prireiks apie 21,88 mln. Eur, kurie bus skirti naujiems etatams ir kitoms administravimo išlaidoms padengti Aplinkos ministerijoje ir Aplinkos projektų valdymo agentūroje.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Socialinio klimato plane nurodytoms patvirtintoms priemonėms bus nustatyti tarpiniai ir galutiniai rodikliai (reikšmės), todėl visos susijusios institucijos, norėdamos gauti paramą iš Socialinio klimato fondo, turės siekti, kad jie būtų įgyvendinti. Pagrindiniai rodikliai, kurie bus stebimi ir kuriuos bus siekiama sumažinti įgyvendinant socialinį klimato planą yra šie: energijos nepriteklių patiriančių gyventojų skaičius, transporto galimybių nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičius, pažeidžiamų labai mažų įmonių skaičius, pastatų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kelių transporto sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: (*nurodomos programos nuostatos ir punktas ar papunktis, kuriame jos nurodytos*).

☒ Projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☒ Projektu perkeliama (*dėl Direktyvų*) ir (ar) įgyvendinamos (*dėl Reglamentų ir Sprendimų*) šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos: 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/955, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060. Projektas įtrauktas į perkeliama ir (ar) įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), į kurią įkelta atitikties lentelė². Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti Socialinio klimato fondo veiklų įgyvendinimo taisykles (procedūras), numatant detalesnes funkcijas ir atsakomybes institucijoms, atskiru aplinkos ministro įsakymu.

7. Notifikavimas³ Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

¹ [Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

³ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ [Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d.

- ☐ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.
- ☒ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas¹ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas², kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai³; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra⁴*).

☒ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šį teisės aktą – vadovaujančiosios, administruojančiosios ir audito institucijų funkcijų įgyvendinant socialinį klimato planą paskirstymo taisyklės (bus tvirtinamos aplinkos ministro įsakymu).

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projekte naujų sąvokų nėra.

☐ Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

Projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

13. Konsultavimasis su visuomene⁵ interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. ... d. iki 202.. m. ... d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*) (**arba** Projektas viešosioms konsultacijoms paskelbtas (**arba** bus skelbiamas) interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti (**arba**

---

nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“.

¹ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

² [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17¹ ir 35 punktai.

³ [Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai \(ex ante\) vertinimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/>

⁵ <https://epilietis.lrv.lt/lt/>.

galės teikti) visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys ir konsultavimosi trukmė*).

☒ Projekto skelbti viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neplanuojama.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektas teiktas derinti suinteresuotoms institucijomis du kartus (TAIS Nr. 24-15783). Projektas teiktas biudžetinei įstaigai Valstybės duomenų agentūrai, Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

Derinant Projektą antrą kartą, Valstybės duomenų agentūra, Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija esminių pastabų nepateikė.

Į Aplinkos projektų valdymo agentūros pastabas atsižvelgta, Projektas patikslintas pagal pasiūlymus. Energetikos ministerijos, Susisiekimo ministerijos ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymai suderinti darbo tvarka (su Ekonomikos ir inovacijos ministerijos atstovais surengtas darbinis pasitarimas).

Dėl Energetikos ministerijos pasiūlymo detalizuoti ministerijų funkcijas ir atsakomybes įgyvendinant socialinį klimato planą. Pažymėtina, kad detalesnė šių teisės aktų rengimo ir tvirtinimo tvarka bus nustatyta aplinkos ministro įsakymu tvirtinamame tvarkos apraše, – panaši praktika taikoma ir įgyvendinant Europos Sąjungos fondų ir investicinių programų. Taip pat planuojame, kad atsakingos ministerijos savo ministrų įsakymais tvirtintų su jų kompetencijomis susijusių finansavimo priemonių sąlygų aprašus.

Dėl susijusių ministerijų pasiūlymų skirti papildomų lėšų administravimui. Pažymėtina, kad pirmojo derinimo metu Finansų ministerija atsisakė priimti funkcijas ir atsakomybes, susijusias su socialinio klimato plano lėšų valdymu ir panaudojimo kontrole, todėl socialinio klimato plano koordinavimo, mokėjimo prašymų teikimo ir auditavimo funkcijas turės vykdyti Aplinkos ministerija (tam reikės kurti papildomas struktūras ir steigti papildomus etatus). Kitos ministerijos neturės papildomų kontrolės ir valdymo funkcijų – jų atsakomybės bus susijusios su dalyvavimu socialinio klimato plano rengimo darbo grupėje, pasiūlymų dėl socialinio klimato plano priemonių teikimu, finansavimo sąlygų aprašų rengimu ir tvirtinimu.

Pažymėtina, kad iki numatyto Vyriausybės nutarimo derinimo termino (laukta kelias savaites papildomai) pastabų oficialiai nepateikė Finansų ministerija.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupės (vadovė – Vilija Augutavičienė, tel. +370 686 17 484, vilija.augutaviciene@am.lt) patarėja Lina Čeičytė, tel. +370 682 23 663, lina.ceicyte@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 2 lapai.
2. Atitikties lentelė, 19 lapų.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išvada, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Povilas Poderskis

L. Čeičytė, tel. +370 682 23 663, el. p. lina.ceicyte@am.lt